

HET BLIJFT IN DE FAMILIE

(Tiptoe Through the Tombstones)

Komische thriller in twee bedrijven

door

NORMAN ROBBINS

vertaling

Lies Sotthewes

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

(Grimas Theatergrime verkoop)

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **HET BLIJFT IN DE FAMILIE - TIPTOE THROUGH THE TOMBSTONES** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **NORMAN ROBBINS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **10** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bgcht ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

VERNON PREWITT

EDNA HONEYWILL

ZOE MAPLETON

MORTIMER CRAYLE

OCTAVIA TOMB

HENRIETTA TOMB

AUGUSTUS TOMB

ATHENE TOMB

LARRY LEWISS

FABIA TOMB

Het stuk speelt zich af in de bibliotheek van Monument House, het in verval rakende Gotische landhuis van de familie Tomb, waarvan de bewoners allemaal zijn overleden. Het huis staat ongeveer vijftig mijl van Londen.

DECOR:

De bibliotheek van Monument House op een Vrijdagavond in november. De kamer wordt beheerst door een enorme zwarte walnoten schouw in het midden van de achterwand. Op beide hoeken van de schoorsteenmantel staan kolossale vazen. In het midden hangt in een brede vergulde lijst een angstaanjagend portret van wijlen Septimus Tomb; een mager, gerimpeld gezicht, bijna kaal en de bloeddoorlopen ogen van een krankzinnige. Die ogen schijnen iedereen in de kamer te volgen. Een overdadig met houtsnijwerk versierd haardscherf en enorme koperen haardijzers met bijpassend gereedschap staan in en bij

de haard. Een dik haardkleed ligt ervoor. Aan beide zijden van de haard zijn grote boekenkasten met glas-in-loodramen ingebouwd. Ze zijn helemaal leeg. De linkerkast heeft een geheim draaipaneel waardoor men in een geheime gang komt. In het midden van de linkerwand zijn grote openslaande tuindeuren. Uit een bijpassende koof hangen dikke velours gordijnen neer en koffiekleurige vitrages onttrekken de verwilderde tuin goeddeels aan het gezicht. Aan weerszijden van deze deuren staan weer boekenkasten met glas-in-loodramen, ook leeg. Een achthoekig tafeltje staat voor de deuren, waarop verschillende geslepen karaffen met fel gekleurde dranken en een verzameling glazen. Naast dat tafeltje staat een gemakkelijke leren oorfauteuil. In de tegenoverliggende wand zijn zware gotische notenhouten deuren, allebei met een grote koperen knop. Deze deuren zijn de enige zichtbare toegang tot de kamer. Als ze open staan is een glimp van de grote hal te zien. Tussen die deuren en de achterwand staat een ouderwets cilinderbureau met de klep open en men ziet een verzameling ganzenveren, inktpot, paperassen enz. Boven het bureau een eveneens lege boekenkast met glas-in-loodramen. Een ouderwetse huistelefoon hangt ernaast. Aan de andere zijde van de deuren wordt de wand gevuld door nog meer lege boekenkasten met glas-in-loodramen. Tegenover de tafel met drank staat een zelfde tafeltje met daarop een enorme familiebijbel, gebonden in verschoten bruin met goud leer. Een grote leestafel met leren blad staat iets voorbij de deuren, in de kamer, schuin op de tafel met drankjes. Een stoel staat er achter. Tegenover de tafel en schuin op het andere kleine tafeltje staat een ouderwetse chaise-longue. Er ligt dik tapijt in de kamer. In het midden van het plafond hangt een kroonluchter en aan de wand zijn kleine schemerlampjes. Naast de deuren zijn lichtschakelaars. Overal zijn spinnewebben.

EERSTE BEDRIJF

Scène 1

Als het doek opgaat is de kamer donker. Er komt slechts een vaag schijnsel door de openslaande deuren. Even later gaan de deuren open en valt er licht vanuit de hal naar binnen. Vernon Prewitt zoekt de lichtsakelaars en doet het licht aan. Hij is overduidelijk een stereotype homoseksueel uit een jaren zestig comedy met slappe polsen, gemaakt loopje en overdreven gelaatsuitdrukkingen. Hij heeft een schort met roesjes aan over een poederblauwe katoenen broek, wijde gele sweatshirt en een losjes geknoopte zijden sjaal om zijn nek. Hij heeft roze rubber handschoenen aan en heeft een stofmandje (of kunststof doos) bij zich met schoonmaakartikelen, veren plumeau, stofdoekenspray, poetsdoeken en een keukenrol. Hij bekijkt de kamer misprijzend en snuift.

VERNON: *(trekt lelijk gezicht)* Getverderrie. Het ruikt hier net of er iemand gestorven is. *(veegt spinnewebdraden uit zijn gezicht, zet het stofmandje op de leestafel en gaat naar de tuindeuren)* Even wat frisse lucht binnenlaten. *(hij draait de raamhendel om en probeert vergeefs het raam open te krijgen. Geïrriteerd)* Nou, kom op, stom kreng. *(met een triomfantelijke kreet zwaait hij het raam open, ademt diep in en begint bijna meteen te kokhalzen. Snel doet hij het raam weer dicht en deinst naar adem snakkend achteruit de kamer in)* Mijn God, *(klauwt naar zijn keel)* Wat een stank! Ohhhhh. *(grijpt een busje met luchtververser uit het stofmandje en spuit er heftig alle kanten mee op voordat hij heel voorzichtig de lucht opsnuift)* Dat is beter. *(hij zet het busje neer en kijkt misprijzend rond)* Wat ziet het er hier uit. Het lijkt wel een uitdragerswinkel. *(zucht)* Wat ik al niet moet doen om het hoofd boven water te houden. *(pakt de veren plumeau)*

EDNA: *(achter)* Vernon? Waar ben je, Vernon?

VERNON: *(roept)* Hier, schat. Ik ben de vogelspinnen aan het verjagen. *(zwaait met de plumeau door de spinnewebben. Edna Honeywill verschijnt in de deuropening. Ze is een dom ogend meisje van achttien met kroezig haar en een bril met dikke ronde glazen, waardoor ze er uitziet als een geschrokken uil. Ze heeft een ouderwets dienstbodenuniform aan dat haar enkele maten te groot is, zwarte kousen en lompe schoenen met platte hakken)* Tjee, wat een joekels. Je kunt er wel paardje op rijden. *(zwaait met de plumau)* Schiet op, weg jij. Kss.

EDNA: *(showt haar jurk)* Kan dat zo, denk je? Het zit hier zo slobberig. *(wijst op haar boezem)*

VERNON: Nou, je weet wat ze zeggen, meid. Schiet de natuur te kort, stop dan watten achter je schort. *(hij bekijkt haar van onder tot boven)* Maar als ik jou zo zie, mag je er wel een heel kussen achter doen. Heb je niks anders?

EDNA: Meneer Crayle heeft dit voor me achtergelaten. *(klagend)* Ik had hem nog zo gezegd dat ik maat achtendertig heb.

VERNON: Ach meid, die vent is zo seniel, die heeft waarschijnlijk gedacht dat je het over je leeftijd had. *(vriendelijk)* Als ik geweten had dat het een gecostumeerd gedoe was, had ik je dat **enige** gevalletje kunnen lenen dat ik in **La Cage aux Folles** aan had. Zwarte moiré met een strakke taille en wolken van witte petticoats met volanten. *(kijkt peinzend naar haar)* Ik ben bang dat je er de benen niet voor hebt. In de krant stond dat ik de benen van Cyd Charisse had.

EDNA: Van wie?

VERNON: Charisse, meid. Syd Charisse. *(dweperig)* Oh, die had benen tot haar oksels, Syd.

EDNA: Ik heb wel eens gehoord van Sid **James**.

VERNON: *(met zijn ogen rollend en in zichzelf mopperend)* Sommige mensen hebben ook **helemaal** geen ontwikkeling. *(tegen haar)* Trouwens...wat doe je die kleren aan te passen? Ik dacht dat je de bedden zou opmaken en zo.

EDNA: Dat heb ik al gedaan. **En** ik heb het vlees in de oven staan en de groenten schoongemaakt. Het heeft geen zin méer te doen vóór iedereen er is.

VERNON: Nou, als je toch niks te doen hebt, help mij dan maar een handje. Het stof ligt hier zo dik, de spinnen lopen op stelten. Kijk maar eens of je de gordijnen een beetje schoon kunt krijgen met de stofzuiger, maar hou in godsnaam de ramen dicht. Je gaat dood van de stank buiten. Ze zeggen dat je dan je hele leven voorbij ziet schieten, nou ik was al bij mijn zevenentwintigste voor ik die ramen weer dicht had. *(hij loopt wat heen en weer te hannesen met de plumeau)*

EDNA: *(trekt haar neus op)* Het stinkt hier overal zo vreselijk. In de **keuken** hing een lucht, onder de planken, brrr! Ik heb **flessen** vol ontsmettingsmiddel moeten gebruiken voor het weg was.

VERNON: *(stoft de boekenkasten af)* Dat zal de afvoer wel geweest zijn, meid. Je weet hoe het is met die oude huizen. *(nuffig)* Als je het mij vraagt, heeft het sinds de dagen van Olim geen goede schoonmaakbeurt meer gehad. *(hij slaat naar de boekenkast)* Jakkes, eruit viezerd. *(schudt de plumeau met een vies gezicht)*

EDNA: *(verbaasd)* Olim? Wie is dat? Heeft die hier gewoond?

VERNON: *(trekt een gezicht)* Nee, meid. Dat is een uitdrukking. Ik

bedoel dat het heel lang geleden is dat het een goede beurt heeft gehad. En ik weet hoe dat aanvoelt. Hoor eens, help je me nu nog, of blijf je daar de hele avond staan kijken?

EDNA: *(niet op haar gemak)* Ik wil de jurk niet smerig maken. Ik moet een goede indruk maken en ze kunnen elk moment komen.

VERNON: *(met een pruillip)* Nou, ik zal je wel vertellen, meid. Dit is de laatste keer dat ik me nog uitsloof voor dat verdomde uitzendbureau. Ik ben een actrice, dat ben ik, en geen huishoudelijke hulp.

EDNA: *(toegeeflijk)* Maar dit is een noodgeval, Vernon. En jij was tóch werkeloos op dit moment.

VERNON: *(pinnig)* Ik had een poosje rust genomen, kind. **Gewone** mensen zijn "werkeloos". **Professionals** "nemen rust". Trouwens - ik heb hiervoor een figurantenrol in **Emmerdale** afgeslagen. *(hij werpt een blik uit het venster en krijst)* Oh, mijn God, moet je dat zien. *(wappert met de plumeau naar het raam)*

EDNA: *(geschrokken)* Wat is er?

VERNON: Oh, meid, er komt me toch een mist opzetten. *(vol afkeer)* Nou, leuk is dat, hartstikke leuk. Als ze daarin blijven steken dan zijn ze nooit voor middernacht hier. En hoe moet dat dan?

EDNA: *(kijkt op haar horloge)* Het is pas tien voor zeven.

VERNON: En de laatste trein naar Basildon gaat om half negen. Wat moet ik doen als ze zeggen dat ik maar naar het dorp moet **lopen?** *(kregelig)* Ooooh, ik haat het platte land. Iemand die bij zijn verstand is zou hier toch nooit willen wonen? Het is mijlen verwijderd van de beschaafde wereld en het ligt midden in een stinkend moeras. *(Zoe Mapleton komt binnen en hoort nog net die laatste woorden. Ze is een doortastende vrouw van een jaar of dertig, vijfendertig en gekleed in rok en bloes met lange mouwen. Ze heeft een notitieblok en een pen bij zich)*

ZOE: *(op besliste toon)* Het is geen moeras, meneer Prewitt, het is drasland. En het soort mensen dat in Monument House woont is gesteld op zijn privacy. Hebt u nog meer vragen anders zou u misschien vóór de gasten arriveren kunnen afmaken waar u voor ingehuurd bent. *(Vernon trekt een gezicht en gaat dan snel verder met stoffen. Tegen Edna)* Ik zou maar eens even naar de oven gaan kijken, als ik jou was, Edna. Het ruikt alsof er iets aanbrandt. *(Edna begint weg te lopen)* En, Edna. Probeer iets aan dat uniform te doen. Je wilt toch een goede indruk maken, of niet?

EDNA: *(gespannen)* Ja, mevrouw. *(ze maakt een kleine knicks en gaat af)*

ZOE: *(kijkt naar Vernons rug, gaat met een vingertop over de tafel en kijkt naar het resultaat)* U denkt er toch wel aan om de meubelen op

te poetsen, meneer Prewitt? Je kunt je naam in het stof schrijven.
(*draait zich om, om weg te gaan*)

VERNON: Ja, mevrouw. (*gaat weer aan het stoffen*) Verwaande taart.

ZOE: (*draait zich om*) Zei u iets, meneer Prewitt?

VERNON: Ik zei...Met een sneltreinvaart. (*gaat vlug naar de tafel en pakt een bus spray en poetsdoek*)

ZOE: Tussen twee haakjes...u **hebt** toch wel het koperwerk op de voordeur gepoetst?

VERNON: (*forceert een glimlach*) Dat wou ik het laatst doen, mevr. Mapleton.

ZOE: Oh. Ik had liever dat u dat eerst deed. Voor er iemand komt. De eerste indruk is erg belangrijk, vindt u ook niet?

VERNON: (*tuit zijn lippen en kijkt kwaad*) Ja, mevr. Mapleton. Ik ga het meteen doen. (*hij zet de stofdoekenspray weg en pakt koperpoets, ondertussen mopperend*) Zal ik gelijk maar een "Welkom" mat neerleggen, als ik die kan vinden? (*Vernon gaat geïrriteerd af en Mortimer Crayle komt op. Crayle is een kleine man van achter in de zeventig met een waakzame blik en een slechtgemaakte en niet bij zijn eigen haarkleur passende pruik. Hij heeft een jacquet aan uit de jaren dertig en een platte grijze map in zijn hand*)

CRAYLE: (*ziet Zoe*) Ah, Zoe, mijn beste. Ik vroeg me al af waar je gebleven was. Is alles in orde?

ZOE: (*koeltjes*) Enige reden waarom het niet in orde zou zijn?

CRAYLE: Nee, nee, natuurlijk niet. (*gaat naar de tafel met drank*) Jij laat al **heel** weinig aan het toeval over, hè? Ik ben wel eens jaloers op die slinkse geest van jou. (*hij legt de map neer en kiest een karaf*)

ZOE: Moet je horen wie het zegt. Als er iemand achterbaks en oneerlijk is ben jij het wel.

CRAYLE: (*schenkt zich een glas in*) Oneerlijk of niet, mijn beste, zonder mij begin je hier niets. Laten we onze meningsverschillen dus maar even vergeten en ons gedragen als redelijke wezens.

ZOE: (*ijzig*) Sinds wanneer heb jij zo'n groot acteertalent? (*laat even haar zelfbewuste houding varen*) Mijn God, Crayle, jij hebt lef, zeg. Ik ben wel degene die dat register vond en zich realiseerde wat het was. Zonder mij had je nu voor twintig jaar in de bak gezeten wegens verduistering. (*lacht spottend*) Penworthy, Venner en Crayle. Vertrouwd notariskantoor. (*snuift verachtelijk*) Ha. Het hele kantoor dreef praktisch op mij en als ik dan denk aan het salaris dat **ik** kreeg en aan de bedragen die jullie drieën van cliëntenrekeningen plunderden, dan kan ik wel kotsen.

CRAYLE: (*heft zijn glas om te drinken*) Kan wel zijn....

ZOE: (*snauwt*) Niks. Als rechter Donnington destijds in negentien-tweeëntachtig geen gebruik had gemaakt van "zekere diensten" en **dat** oude monster (*wijst naar het portret van Septimus*) niet precies had opgeschreven waaruit die diensten bestonden - dan was je de klos geweest, of niet? (*bitter*) Gelukkig voor jou zijn de meeste mensen bereid een hoge prijs voor het behoud van hun goede naam te betalen. (*ze gaat naar linksvoor*)

CRAYLE: (*zwaarwichtig*) Dat is waar, mijn beste, dat is maar al te waar. Zoals wijlen mijn partner, de heer Penworthy, placht te zeggen - het is hoogst geruststellend te weten dat de meeste groten der aarde hun huidige fortuin danken aan hun vroegere misdaden. (*loopt naar de haard, zet zijn glas neer, strijkt een lucifer af en steekt de haard aan*) Maar het moge waar zijn wat je zegt, ten tijde van jouw ontdekking werkte je nog voor het kantoor - vooral voor mij. (*neemt zijn glas weer op*) Dus, ik zie niet in waarom we niet **allebei** zouden profiteren van deze onvoorziene gebeurtenis. (*gaat met zijn rug naar het vuur staan*)

ZOE: En als er iets **mis** gaat?

CRAYLE: (*trekt een wenkbrauw op*) Mis? Wat zou er mis kunnen gaan? Zij arriveren hier, wij ruimen ze uit de weg en dan loopt de rest vanzelf. (*neemt een slokje*)

ZOE: (*gespannen*) Toch staat het me niet aan. Het is een extra complicatie. Hoe kunnen ze er nu achter gekomen zijn wat wij uitvoeren? Ze weten niet eens dat dat rekeningenboek bestaat.

CRAYLE: (*met een flauw glimlachje*) Onderschat de Tombs nooit, mijn beste. Ze mogen dan wel krankzinnig zijn, maar geloof **mij** nu maar, ze weten **alles**. En als we ons niet gauw van hen ontdoen zullen wij geen enkele kans krijgen om goed gebruik te maken van dat boek.

ZOE: (*schudt geamuseerd haar hoofd*) Ze jagen je wel angst aan, hè?

CRAYLE: (*droogjes*) Levend wel. Ze hebben zich al meer dan vierhonderd jaar beziggehouden met moorden...(*gaat naar de oorfauteuil*) en nooit, in al die tijd, is er ook maar de geringste verdenking tegen hen gerezen. Je **zou** kunnen zeggen dat ze uniek zijn. Perfecte moordmachines. Hun misdrijven zijn onnaspeurbaar. Hun methoden onfeilbaar. Een niet te benaderen efficiëntie. (*haalt zijn schouders op en gaat zitten*)

ZOE: Hoe komt het dan dat de meesten van hen hier in huis zijn omgebracht?

CRAYLE: (*fronst*) Ja, dat kan ik ook maar niet begrijpen. Het is een volslagen raadsel.

ZOE: Nou, in mijn ogen hebben ze precies gekregen wat ze verdienden. En voor wat het waard is, als ze er nog wel waren zou **jij** hier nu niet in je whisky zitten te kwijlen. Dan zou je wasknijpers zitten te maken,

of wat ze tegenwoordig moeten doen.

CRAYLE: (*geamuseerd*) Jij bent een harde, Zoe. (*neemt een slokje*)

ZOE: Dat moet ik wel zijn. (*kijkt op haar aantekenblok*) Ik moet even de slaapkamers controleren. (*gaat naar de deur*)

CRAYLE: (*peinzend*) Weet je...Je doet me een beetje aan Monica Tomb denken. (*Zoe blijft staan en kijkt hem ongelovig aan*) Oh - ik heb haar niet zo vaak ontmoet. Alleen maar bij de zeldzame gelegenheden dat ik Penworthy moest vervangen als hij ziek was. Maar toch...(*zijn stem zakt weg tot zwijgen*)

ZOE: **Wat?**

CRAYLE: Het is haast niet te geloven dat zelfs zij het slachtoffer is geworden. Soms vraag ik me wel eens af....? Nou ja - zoals je weet - haar lichaam is nooit gevonden. (*hij glimlacht weemoedig*) Ik was erg gesteld op Monica, en ik vlei me met de gedachte dat het wederzijds was.

ZOE: Werkelijk? Ik dacht dat zij nymfomaan was - niet necrofiel. (*Crayle kijkt haar giftig aan*) Is het nooit bij je opgekomen dat **zij** ze wel eens allemaal vermoord kan hebben? Bij mij wel. Ondanks de uitkomst van dat armzalige onderzoek.

CRAYLE: (*beslist*) Geen moment. Nee. Ondanks haar reputatie in het verleden was Monica Tomb geheel onschuldig aan dát misdrijf.

ZOE: En waarom ben je daar zo zeker van?

CRAYLE: Als zij inderdaad die moorden had gepleegd zou er helemaal geen onderzoek zijn geweest. Dan zouden de lichamen verdwenen zijn alsof ze nooit bestaan hadden en niet zo overal in en rond het huis gelegen hebben. Dit hele landgoed is één groot knekelhuis. Het moeras alleen al zou een heel leger van lijken kunnen verbergen. (*geamuseerd*) Dat doet het waarschijnlijk ook. En hoe je het ook zou proberen droog te leggen, zijn geheimen zal het nooit blootgeven. Daarom is Monument House de ideale plaats om het doek neer te laten over de Tomb-dynastie. Als we ons eenmaal ontdaan hebben van die paar laatsten zitten we op rozen. (*hij straalt*)

ZOE: (*ijzig*) Probeer niet me te belazeren, Crayle, want daar zul je de rest van je leven spijt van hebben. Ik wil mijn aandeel. Begrijp je? Tot de laatste cent. (*Zoe gaat af*)

CRAYLE: (*staart haar na*) Geen zorg, mijn beste. Jij krijgt alles wat je verdient. Daar sta ik persoonlijk voor in. (*hij grinnikt vreugdeloos en nipt van zijn whisky. Draait de stoel en pakt de map van tafel. Hij kijkt er peinzend naar*) Ja-ja, bedriegen moet ook geleerd worden. (*zet het glas op tafel, opent de map, neemt er een dun stapeltje getypte papieren uit en leest ze voldaan door*) Septimus... Lucien... Dora... Emily... Marcus... Oliver... Monica... Allemaal overleden. (*hij straalt*) En nu op

naar de laatsten. *(grinnikt)* De laatsten. *(Vernon komt humeurig binnen met zijn koperpoets en poetsdoek)*

VERNON: Zo. Dat is ook weer klaar. Ze kan die rot kop van haar er wel in spiegelen en ik hoop dat ze dan een hartaanval krijgt. *(hij ziet Crayle en reageert)* Oh. Sorry, meneer Crayle. Ik wist niet dat u nog hier was. *(hij laat het poetsgerei in het stofmandje vallen en pakt dat vlug op)* Ik zal de kamer hiernaast maar gaan doen, hè? Dan kan ik het hier straks wel afmaken. *(draait zich om teneinde weg te gaan)*

CRAYLE: *(scherp)* Meneer Prewitt... *(Vernon blijft plotseling staan. Gelijk wordt er op de voordeur gebonsd achter)*

VERNON: *(opgelucht)* Oh...daar zullen uw gasten zijn. *(hulpvaardig)* Wilt u dat **ik** opendoe?

CRAYLE: *(haastig)* Nee. Nee. *(hij propt de papieren terug in de map)* We zullen u niet langer ophouden. U kunt uw spullen pakken en vertrekken.

VERNON: *(verbaasd)* Maar de schoonmaak dan? Ik moet hiernaast nog doen en hier is het ook nog niet klaar.

CRAYLE: Dat geeft niet. Ik vraag wel of het meisje het afmaakt.

VERNON: *(van de wijs)* Maar...

CRAYLE: Geen zorg. U krijgt uw volle loon. Goedendag, meneer Prewitt. En bedankt voor uw hulp.

VERNON: *(verbijsterd)* Oh. *(haalt zijn schouders op)* Nou, dan zal ik mijn spullen maar pakken. *(voor hij nog een stap kan doen komt Edna binnen)*

EDNA: Juffrouw Octavia Tomb, meneer. *(ze maakt een onhandige knicks en doet een pas opzij om Octavia Tomb binnen te laten. Octavia is een aristocratische dame van in de zestig. Ze is broodmager en dodelijk bleek. Haar staalgrijs haar heeft ze strak naar achteren gekapt in een knot waarin twee grote stalen hoedenpennen zijn gestoken. Ze heeft een bril op met stalen montuur, maar haar ontgaat niets. Ze is gekleed in zwarte zijde met gitten kralen en accessoires.)*

CRAYLE: *(stralend)* Mijn beste mejuffrouw Tomb. *(hij steekt zijn hand uit en loopt naar haar toe)* Mortimer Crayle. De Familie Notaris.

OCTAVIA: *(steekt vlug haar hand op om hem tot zwijgen te brengen)* Ssst. **Ssst.** *(hij blijft plotseling staan. Octavia spitst haar oren)* Ik wil ze horen. *(Vernon en Edna wisselen een blik)*

CRAYLE: *(fronsend)* Ze horen?

OCTAVIA: De stemmen, meneer Crayle. De stemmen van hen die binnen deze muren het leven hebben gelaten. *(bijna fluisterend)* Kunt u ze niet horen? Ze roepen ons. *(dramatisch)* Om wraak. *(Vernon en Edna kijken elkaar weer aan)*

VERNON: *(haastig)* Nou, eh...dan ga ik maar. *(loopt naar de deur)*

OCTAVIA: *(gebiedend)* Wacht. *(Vernon blijft staan)* En wie bent **U?**

VERNON: *(gemaakt opgewekt)* Oh, niemand van belang. Ik ben maar de schoonmaker.

OCTAVIA: *(met toegeknepen ogen)* De **schoonmaker**. *(gaat dichterbij hem staan)* Ah. Ja. Er is iets om u. In uw aura. Iets - bekends...ongrijpbaars...**verleidelijks**. *(ze sluit haar ogen en ademt theatraal diep in)* Wat is het? *(zeer nadrukkelijk)* Wat is het?

VERNON: *(zenuwachtig)* Mijn after-shave. Obsessie.

OCTAVIA: *(spert plotseling haar ogen open)* **Bloed**. Ik zie **bloed** aan de handen van deze man. *(iedereen kijkt naar de handen van Vernon)*

VERNON: *(haastig)* Oh, nee, nee. Dat zijn mijn huishoudhandschoenen. Die zijn rose, ziet u. **Rose**. *(hij laat ze zien)* Ik kon de gele niet krijgen.

OCTAVIA: *(zuigt adem in)* De kaarten. Ik **moet** de kaart leggen. *(tegen Edna)* Gauw. In mijn reistas. Haal mijn Tarot kaarten. *(Edna staart haar aan)*

CRAYLE: *(onderbreekt)* Ik ben bang dat daar geen tijd voor is, juffr. Tomb. Meneer Prewitt staat op het punt te vertrekken.

VERNON: *(haastig)* Ja. Ik moet de trein halen. Naar Basildon. Maar het was heel prettig kennis met u te maken. *(gaat naar de deur)* Een aangenaam weekend verder. *(hij gaat snel af. Octavia staart hem na)*

CRAYLE: *(blakend van vriendelijkheid)* Mag ik - u iets te drinken aanbieden, juffr. Tomb? Een beetje sherry, misschien? *(ze reageert niet)* Juffr. Tomb? *(ze kijkt hem bevreemd aan)* Sherry?

OCTAVIA: *(komt opeens uit haar trance)* Nee, dank u. Ik raak nooit alcohol aan. Dat verzwakt de vibraties. *(resoluut)* Een beetje kruidenthee wil ik wel. *(gaat op de chaise longue zitten)*

EDNA: *(verontschuldiging)* Ik geloof niet dat we dat hebben, juffrouw. Tenminste niet dat ik weet.

CRAYLE: Misschien kun je even kijken, kind. *(wuift haar weg. Edna glimlacht nerveus en gaat af. Bezorgd tegen Octavia)* U - eh- bent **alleen** gekomen, juffr. Tomb. Zaten de anderen niet in de trein?

OCTAVIA: *(staart hem aan)* Trein, meneer Crayle? Sinds negentien-veenenzestig heb ik niet met de trein gereisd. De trein is ongeriefelijk, smerig, duur, nooit op tijd - en buitengewoon gevaarlijk voor de gezondheid.

CRAYLE: Gevaarlijk?

OCTAVIA: Absoluut. Een aantal jaren geleden maakte ik met een vriend een treinreis en toen is hij uit een openstaande deur gevallen. Ik zal dat mijn leven lang niet vergeten. *(huivert bij de herinnering)*

CRAYLE: *(vol sympathie)* Dat wil ik geloven. Als je iemand vlak voor je ogen ziet sterven.

OCTAVIA: Sterven? Hij is niet gestorven. Hij had slechts een paar onbetekenende schrammen en schaafwonden. Als hij niet onverwacht na drie dagen een embolie had gekregen hadden we het smartegeld misschien wel terug moeten betalen. *(ze schudt haar hoofd)* Nee, meneer Crayle, ik vertrouw de spoorwegen van mijn leven niet meer. Mijn geliefde Porsche negenhonderdelf brengt me tegenwoordig waar ik maar wil.

CRAYLE: Zet u - eh - nog steeds de "familiezaken" voort, juffr. Tomb?
(gaat zitten)

OCTAVIA: Natuurlijk. Hoewel ik moet zeggen dat er niet veel plezier meer aan te beleven valt. *(bitter)* Slim en handig optreden wordt niet langer geapprecieerd. Het enige dat cliënten tegenwoordig verlangen is ogenblikkelijk resultaat. *(resoluut)* Volgens mij zijn er veel te veel amateurs op het toneel verschenen.

CRAYLE: *(glimlachend)* Daar hebt u natuurlijk volkomen gelijk in. Maar ook een amateur kan het wel eens heel goed doen. Vooral als hij het voorbeeld van de **meesters** volgt.

OCTAVIA: *(koud)* Ik moet nog mee maken dat een amateur het peil van de Tombs bereikt, meneer Crayle.

CRAYLE: *(glimlachend)* Je weet maar nooit, juffr. Tomb. Je weet maar nooit. *(Vernon komt binnen met samengeperste lippen. Hij heeft nu een blouson-jack aan, bijpassende hoed met brede rand op en een lange mohair sjaal om)*

VERNON: *(verongelijkt)* Neem me niet kwalijk, maar kan iemand me vertellen waar de taxi staat? Ik heb wel vijf minuten buiten lopen zoeken en die mist is de pest voor mijn bronchiën.

CRAYLE: *(staat op)* Ik hoor net dat juffr. Tomb met eigen auto is gekomen, meneer Prewitt, en de taxi met de anderen is er nog niet. Misschien zou u in de hal willen wachten? Dan kunnen wij ons gesprek voortzetten. *(Edna komt binnen met een vodje papier)*

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto